

SUOMEN SÄÄDÖSKOKOELMA

Julkaistu Helsingissä 31 päivänä joulukuuta 2015

1670/2015

Laki

eläkesäätiölain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

kumotaan eläkesäätiölain (1774/1995) 39 ja 40 a §, sellaisina kuin ne ovat, 39 § laissa 1323/2004 ja 40 a § laissa 1135/1998, sekä *muutetaan* 37, 37 a ja 38 §, 41 §:n 1 momentti sekä 41 a ja 42 §, sellaisina kuin ne ovat, 37 ja 38 §, 41 §:n 1 momentti ja 42 § laissa 1323/2004, 37 a § laissa 1135/1998 sekä 41 a § laeissa 1135/1998 ja 1323/2004, seuraavasti:

37 §

Eläkesäätiön kirjanpidossa sekä tilinpäätöksen ja toimintakertomuksen laadinnassa on noudatettava kirjanpitolakia (1336/1997), jollei tämän lain tai sen nojalla annetuista säännöksistä tai määräyksistä muuta johdu.

Kirjanpitolain 3 luvun 2 §:n 4 momenttia, 4 §:n 2 momenttia, 9—12 §:ää sekä 13 §:n 3 momenttia, 4 luvun 1 ja 7 §:ää, 5 luvun 2 §:ää, 2 a §:n 6 momenttia, 13, 16 ja 17 §:ää, 7 ja 7 a lukua sekä 8 luvun 6 §:ää ei sovelleta eläkesäätiön tilinpäätöksen tai toimintakertomuksen laatimiseen. Kirjanpitolain 3 luvun 3 §:n 1 momentin 3 kohtaa ei sovelleta Suomen lainsäädännön mukaisesti määräytyvän työeläkevastuun käsittelyyn.

Kirjanpitolain 4 luvun 3 §:ssä tarkoitettuja pysyviä vastaavia ovat eläkesäätiön taseessa aineellisten ja aineettomien hyödykkeiden erät tavaravarastoja lukuun ottamatta. Tavaravarastot luetaan kirjanpitolain 4 luvun 4 §:ssä tarkoitetuksi vaihto-omaisuudeksi. Aineellisiin ja aineettomiin hyödykkeisiin sovelletaan muutoin kirjanpitolain pysyviä vastaavia koskevia säännöksiä, jollei 2 momentista muuta johdu. Sen estämättä, mitä 2 momentissa säädetään, kirjanpitolain 5 luvun 13 ja 16 §:ää sovelletaan tässä momentissa tarkoitettuihin eriin. Tavaravarastoihin sovelletaan kuitenkin kirjanpitolain vaihto-omaisuutta koskevia säännöksiä lukuun ottamatta 2 momentissa mainittuja säännöksiä ja kirjanpitolain 5 luvun 16 §:ää.

37 a §

Työntekijäin eläkelain mukaista toimintaa harjoittavan eläkesäätiön tilikausi on kalenterivuosi.

38 §

Tilinpäätökseen on liitettävä kirjanpitolain 3 luvun 1 a §:ssä tarkoitettu toimintakertomus.

HE 98/2015
TaVM 17/2015
EV 114/2015

Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2013/34/EU (32013L0034); EYVL N:o L 182, 29.6.2013, s. 19.

41 §

Taseeseen merkitään:

- 1) rahat ja muut kuin taseessa sijoituksiksi merkittävät saamiset nimellisarvoon, kuitenkin enintään todennäköiseen arvoon;
- 2) eläkevastuu 43 §:n mukaisesti laskettuun arvoon; sekä
- 3) muut velat nimellisarvoon tai, jos velka on indeksiin taikka muuhun vertailuperusteseen sidottu, muuttuneen vertailuperusteen mukaiseen nimellisarvoa korkeampaan arvoon.

41 a §

Tilikauden päättyessä jäljellä olevien taseen pääryhmään "Sijoitukset" sisältyvien sijoitusten hankintameno aktivoidaan. Rakennusten ja muiden pitkävaikutteisten menojen sekä kaluston hankintameno kirjataan vaikutusaikanaan poistoina kuluksi. Jos sijoitusomaisuuden käypä arvo on tilikauden päättyessä hankintamenoa tai tämän momentin perusteella aikaisemmin tehdyillä arvonalennuksilla vähennettynä hankintamenoa pienempi, on erotus kirjattava arvonalennuksena kuluksi. Jollei sosiaali- ja terveysministeriö erityisestä syystä toisin määrää, käyttöomaisuudeksi ja saamiseksi katsottavien sijoitusten osalta kuluksi kirjaaminen voidaan jättää suorittamatta, jos arvon alentumista on pidettävä tilapäisenä. Jos kulukirjaus osoittautuu viimeistään tilikauden päättymispäivänä aiheettomaksi, se on kirjattava kulukirjauksen oikaisuksi.

Joukkovelkakirjalainojen ja muiden vastaavien raha- ja pääomamarkkinavälineiden hankintamenoa käytetään jaksotettua hankintamenoa, joka saadaan jaksottamalla joukkovelkakirjalainan ja muun vastaavan raha- ja pääomamarkkinavälineen nimellisarvon ja hankintamenoa erotus korkotuotoiksi tai niiden vähennykseksi joukkovelkakirjalainan taikka raha- tai pääomamarkkinavälineen juoksuajana ja merkitsemällä vastaava joukkovelkakirjalainan taikka raha- tai pääomamarkkinavälineen hankintamenoa lisäykseksi tai vähennykseksi. Jaksotetusta hankintamenoa kirjataan arvonalennus 1 momentin mukaisesti alimman arvon periaatteella tai jaksotettua hankintamenoa alennetaan vain muilla kuin yleisen korkotason vaihtelusta johtuvilla arvonalentumisilla. Jos arvonalennus osoittautuu viimeistään tilikauden päättymispäivänä aiheettomaksi, se on kirjattava kulukirjauksen oikaisuksi. Arvostustapa valitaan tase-eräkohtaisesti, ja sitä noudatetaan johdonmukaisesti.

Jos maa- tai vesialueen, rakennuksen, arvopaperin tai muun niihin verrattavan hyödykkeen käypä arvo on tilinpäätöspäivänä pysyvästi alkuperäistä hankintamenoa olennaisesti suurempi, saadaan taseeseen merkitä vielä poistamatta olevan hankintamenoa lisäksi enintään käyvän arvon ja poistamatta olevan hankintamenoa erotuksen suuruinen arvonorotus. Arvonorotusta vastaava määrä on merkittävä sijoitusomaisuudeksi katsottavan hyödykkeen osalta tuloslaskelmaan ja käyttöomaisuudeksi katsottavan hyödykkeen osalta omaan pääomaan sisältyvään arvonorotusrahastoon. Jos arvonorotus osoittautuu aiheettomaksi, tuloslaskelmaan merkitty arvonorotus on oikaistava tulosaikuteisesti ja arvonorotusrahastoon merkitty arvonorotus on peruutettava.

Eläkesäätiön tulee valita arvostustapa siten, että tiettyyn käyttötarkoitukseen luettaviin varoihin sovelletaan yhdenmukaisia arvostusperiaatteita. Jos eläkesäätiö valitsee arvostusperiaatteeksi kirjanpitolain 5 luvun 2 a tai 2 b §:n mukaisen arvostamisen, säätiö ei voi soveltaa vastaavaan käyttötarkoitukseen luettaviin muihin vastaaviin varoihin samankaltaisesti 1—3 momentissa määritellyjä arvostusperiaatteita. Valittua arvostustapaa on noudatettava johdonmukaisesti.

Hyödyke siirretään sijoitusomaisuudeksi tai käyttöomaisuudeksi katsottavien sijoitusten ryhmästä toiseen 1—3 momentissa tarkoitettun tasearvon määräisenä silloin, kun noudatetaan 1—3 momentissa määritellyjä arvostusperiaatteita.

Taseen liitteenä on ilmoitettava tase-eräkohtaisesti sijoitusten hankintameno ja käypä arvo siten kuin Finanssivalvonta tarkemmin määrää.

Johdannaissopimuksiin sovelletaan 4 momentissa säädetyllä tavalla joko 1 momenttia tai kirjanpitolain 5 luvun 2 a §:ää.

42 §

Sosiaali- ja terveysministeriön asetuksella voidaan antaa vakuutustoiminnan erityisluonteesta johtuvat tarkemmat säännökset tilinpäätöksen tase- ja tuloslaskelmakaavoista, toimintakertomuksesta, tilinpäätöksen liitetiedoista, sekä tase-erittelyistä ja liitetietojen erittelyistä.

Sosiaali- ja terveysministeriön asetuksella voidaan säätää siitä, milloin ja miten saadaan poiketa tilinpäätöksen ja toimintakertomuksen laatimista koskevista säännöksistä oikean ja riittävän kuvan antamiseksi.

Finanssivalvonta antaa vakuutustoiminnan erityisluonteesta johtuvat tarkemmat määräykset:

- 1) eläkesäätiön tilinpäätöksen ja toimintakertomuksen laatimisesta;
- 2) sijoitusten käyvän arvon määrittämisestä, kun ne arvostetaan taseessa hankintamenoon, ja sijoitusten käyvän arvon ja hankintamenon esittämisestä tase-eräkohtaisesti liitetiedoissa;
- 3) tarvittaessa rahoitusvälineiden ja sijoituskiinteistöjen esittämisestä tilinpäätöksessä, kun ne arvostetaan kirjanpitolain 5 luvun 2 a tai 2 b §:n mukaisesti;
- 4) 41 a §:n 1 momentin mukaisesti kirjattujen johdannaissopimusten käsittelystä kirjanpidossa ja tilinpäätöksessä.

Finanssivalvonta voi eläkesäätiön hakemuksesta erityisestä syystä määrääjäksi myöntää luvan poiketa 1 momentissa tarkoitetuista säännöksistä ja 3 momentissa tarkoitetuista määräyksistä, jos poikkeus on tarpeen oikean ja riittävän kuvan saamiseksi eläkesäätiön toiminnan tuloksesta ja taloudellisesta asemasta.

Jos tässä pykälässä tarkoitettu säännös, määräys tai lupa on tilinpäätöstä ja toimintakertomusta koskevien kirjanpitolain tai sen nojalla annettujen säännösten yleisen soveltamisen kannalta merkittävä, on sosiaali- ja terveysministeriön ennen säännöksen antamista tai Finanssivalvonnan ennen määräyksen antamista tai luvan myöntämistä pyydettävä siitä kirjanpitolautakunnan lausunto.

Finanssivalvonta voi erityisestä syystä myöntää yksittäistapauksessa poikkeuksen kirjanpitolain 3 luvun 6 §:ssä säädetyistä tilinpäätöksen laatimisajasta.

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammikuuta 2016. Lakia sovelletaan ensimmäisen kerran eläkesäätiön kirjanpitoon siltä tilikaudelta, joka alkaa 1 päivänä tammikuuta 2016 tai sen jälkeen.

Lain 41 a §:n 3 momenttia sovelletaan lain voimaantulon jälkeen tehtyihin arvonkorotuksiin.

Helsingissä 30 päivänä joulukuuta 2015

Tasavallan Presidentti

Sauli Niinistö

Sosiaali- ja terveysministeri Hanna Mäntylä